Komunikat Głównego Lekarza Weterynarii na temat ogniska pryszczycy w Niemczech.

W dniu 10 stycznia 2025 r. niemieckie służby weterynaryjne poinformowały o stwierdzeniu pierwszego od 37 lat przypadku pryszczycy u trzech wołów domowych (water Buffalo; *Bubalus bubalis*), utrzymywanych hobbystycznie w gospodarstwie liczącym łącznie 14 sztuk zwierząt. Gospodarstwo zlokalizowane jest w odległości około 70 km od granicy z Polską, w gminie Hoppegarten, w powiecie Maerkisch-Oderland, kraj związkowy Brandenburgia. Władze Brandenburgii wprowadziły 72-godzinny zakaz przemieszczeń zwierząt, obowiązujący od 11 stycznia br. Wyznaczono obszary objęte ograniczeniami: zapowietrzony w promieniu 3 km od ogniska oraz zagrożony w promieniu 10 km wokół ogniska. Rozpoczęto dochodzenie epidemiologiczne w celu ustalenia źródła choroby. W promieniu 1 km uśmiercono wszystkie zwierzęta z gatunków wrażliwych.

Pryszczyca (*Foot and mouth disease - FMD*) jest zakaźną i zaraźliwą chorobą wirusową zwierząt parzystokopytnych domowych oraz dzikich. Na zakażenie najbardziej wrażliwe jest bydło, następnie świnie, owce i kozy. Chorobę wywołuje wirus z rodzaju *Aphtovirus* należący do rodziny *Picornaviridae*. Kraj, w którym wystąpi FMD, narażony jest na bardzo duże straty ekonomiczne w przemyśle mięsnym oraz hodowli, a także obowiązkową likwidację stad, w których stwierdzono zakażenie.

Choroba nie jest groźna dla ludzi.

Drogi zakażenia:

Zakażone zwierzęta wydalają wirus z wydychanym powietrzem, wydzielinami oraz wydalinami. Największa koncentracja wirusa znajduje się w płynie surowiczym i nabłonku pojawiających się pęcherzy. **Zwierzęta mogą być nosicielami wirusa nawet do kilku lat**.

Źródła zakażenia:

- zakażone zwierzęta,
- ślina, mleko, kał, pasza, woda, żłoby, podłogi, pastwiska, skóra, wełna,
- mięso i jego przetwory nie poddane odpowiedniej obróbce,
- nasienie i zarodki,
- wektory mechaniczne: środki transportu, narzędzia i sprzęt używany przy pracy ze zwierzętami wrażliwymi, ręce, odzież i obuwie obsługi, gryzonie, ptaki,
- odpadki kuchenne.

Ochrona zwierząt przed chorobą

W celu ochrony stada przez wniknięciem wirusa pryszczycy należy pamiętać, żeby zwierzęta wprowadzane do stad muszą pochodzić z wiadomego źródła i być oznakowanie, a jeżeli pochodzą z innego kraju - zaopatrzone w świadectwo zdrowia potwierdzające ich pochodzenie i status zdrowotny. Należy bezwzględnie przestrzegać zasad bioasekuracji.

Występowanie pryszczycy w Polsce

Ostatni przypadek FMD w Polsce stwierdzono w 1971 r. Polska jest uznana za kraj urzędowo wolny od tej choroby przez Światową Organizację Zdrowia Zwierząt (WOAH).

W związku z sytuacją epidemiologiczną w Niemczech, na terenie województw graniczących z Niemcami wprowadzone zostały rygorystyczne kontrole transportów zwierząt wjeżdżające na terytorium Polski. Kontrole prowadzone są przez Policję, Straż Graniczną, Inspekcję Transportu Drogowego, Krajową Administrację Skarbową, we współpracy z Inspekcją Weterynaryjną. Uchybienia w transporcie przesyłek zwierząt, w tym niekompletna dokumentacja lub jej brak, może spowodować zakaz dalszego transportu zwierząt oraz dotkliwe skutki dla organizatora transportu, w tym nakaz zabicia zwierząt.